

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Valintaesitys

11.4.2023 Dnro: EURA 2021/400241/09
02 01 01/2022/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Luonnonvarakeskuksen tutkimuspuisto tutkimusviestinnän, koulutuksen ja matkailun sisältö ja palveluympäristönä. Metsäbiotalouden näyteikkuna 2.

Hakijan virallinen nimi

Luonnonvarakeskus

Hakemusnumero

400241

Saapumispäivämäärä

12.08.2022

Alkamispäivämäärä

01.11.2022

Päätymispäivämäärä

31.12.2024

Viranomainen

Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Uudistuva ja osaava Suomi ohjelman 2021-2027
kevään 2022 haku

Hakutunnus

ESALII-001

Käsittelijä

Miia Maarit Eveliina Pekkanen

Toimintalinja

1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite

1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

Tukimuoto

Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Hankkeen tavoitteena on palvelumuotoilla ja edelleenkehittää Luonnonvarakeskuksen Punkaharjun tutkimuspuistoa ja sen virtuaalista käyttöliittymää kokonaiskestävän metsäbiotalouden valtakunnallisena esittelykokonaisuutena ja oppimisympäristönä.

Metsäbiotalouden näyteikkunaan on koottu metsäkohteita, joissa on tuotu esille metsäbiotalouden eri näkökulmia ja tutkimustiedon pohjalta tunnistettuja mahdollisuuksia ja haasteita metsien kestävästä käytöstä ja biotalouden elinkeinojen edistämisessä. Näyteikkuna on rakennettu Luken Punkaharjun tutkimuspuiston metsäkohteiden ja Metsähallituksen hoitaman Punkaharjun luonnonsuojelun alueen käynti- ja nähtävyysskohteiden, Suomen Metsämuseo Luston valtakunnallisten

näyttelyiden ja palvelujen sekä virtuaalisen metsäbiotalous.fi –portaalin varaan. Näyteikkunatyö on koonnut yhteen metsäalan, koulutuksen ja matkailun toimijoita menestyksekkäästi.

Hankkeen päätavoitteet:

1. Sisältöjen saavutettavuuden parantaminen (fyysinen tutkimuspuisto ja virtuaalipuisto)
2. Yhteiskunnallisesti merkittävien asiasisältöjen lisääminen metsäbiotalouden esittelyyn
3. Palvelunmuotoilu koulutukseen ja matkailuun

Hankkeen varsinaiset kohderyhmät voidaan jakaa viiteen ryhmään: Metsäbiotalouden koulutus, päättäjät, media, matkailu ja virkistyskäyttö sekä tutkimustiedon tuottajat. Koulutusta edustavia kohderyhmiä ovat kohderyhmiä ovat kaikki metsäbiotalouden kanssa tekemisissä olevat yliopistot ja korkeakoulut, toisen asteen oppilaitokset, peruskoulut, kotimaiset ja kansainväliset leirikoulut ja yritysten ja yhteisöjen täydennyskoulutus. Päättäjiä edustavat MMM ja muut ministeriöt, kansanedustajat ja muut alueelliset ja valtakunnalliset ja Euroopan komission päätöksentekijät. Media koko laajuudeltaan viestii merkittävässä määrin metsistä, niiden hyödyntämisestä ja metsäbiotaloudesta. Matkailun ja virkistyskäytön osalta tärkeimpiä kohderyhmiä ovat Savonlinnan alueen matkailutoimijat ja valtakunnallisesti merkittäväksi mitattu tutkimuspuiston kävijämäärä. Avoin ja saavutettava tutkimustiedon käyttöliittymä tarjoaa tutkimustiedon tuottajille uuden kanavan välittää ja nopeuttaa tutkimustiedon viestintää ja soveltamista koulutuksen ja päätöksenteon tueksi.

Tulokset

Punkaharjun tutkimuspuistossa ja sen VR-ympäristössä olevat sisällöt muokataan saavutettavuuskriteeristön mukaiseen muotoon, laajennetaan englanninkielelle, rakentuvat uudet sisällöt tulevat samaan muotoon. VR-ympäristön tiedontarjontaa selkeytetään ja vakautta parannetaan. Tutkimuspuiston kohdekeskittyä yhdistetään "tutkijan tie" polulla jota varten rakennetaan uusia helposti kuljettavia polkuyhteyksiä. Kaikki Kohteet ovat avoimia. Kohteiden ja sisältöjen käyttömäärien seurantaan rakennetaan hankkeen aikana mittarointi. Kohteista valmistuu eri vuodenaajoille ja kohderyhmille suunnatut ja yhteistyökumppaneiden kanssa pilotoidut esittely ja käyttömallit. Tutkimuspuiston ja sen VR- ympäristön nykyisten sisältöjä jatkokehitetään ja laajennetaan metsänkäsittelyn demonstraatiokohteilla, 100 hehtaarin "simulaatiometsäalueen" tulevaisuuden vaihtoehtoiset kehitysskenaariolla ja tuottamalla uutta ja päivittämällä nykyisiä esittelymateriaalia. Hankkeessa valmistuu koulutuspilotteja yhteistyössä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Hankkeen toimenpiteet

TPK 1 Saavutettavuuden kehittäminen

? Tutkimuspuisto kohteiden fyysinen saavutettavuus

saavutettavuus suunnitelma eri poluiksille ja niiden varustelusuunnitelma erilliselle infrahankkeelle

? Tutkimuspuiston kohteiden digitaalinen saavutettavuus

verkkoyhteyksien parantamiselle toteutussuunnitelma

• IoT teknologian lisääminen kenttämittauksissa ja tutkimustiedon tarjoilu alan

koulutukseen sekä matkailun vetovoima ja sisältötuotteiksi (esimerkiksi puiden kasvu, vedenkuljetus, metsien hiilensidonta, maaperän olosuhteet)

? Digitaalisten sisältöjen kehittäminen saavutettavuuskriteeristön huomiointi ja kieliversiointi

VR-puiston sisältöihin avustaja käyttäjän tueksi

? Opastukset/reititykset

tutkimuspuistoon suunnitellaan ja tuotetaan uusi "Tutkijan tie" koulutuspolku joka kokoaa tutkimustietoa tarjoilevat kohderyypät saavutettavan ja ohjatun polun varrelle; tämä edellyttää konkreettisesti uuden kohteet yhdistävän polun linjaamista ja rakentamista. Tämän hankkeen resurssoina saadaan polun suunnitelma , linjaus ja polkuaiho raivatuksi - esteettömyyskriteeristön täyttävän täyttävän polun valmisteluun haetaan erillisrahoitusta (ely yms)

parannetaan nykyisten reittien opastus, kuljettavuus sekä kohteiden ja sisältöjen käytön seuranta

TPK 2 Kohteiden paketointi eri kohderyhmille

• Sisältöjen käytettävyyttä eri kohderyhmille ja eri vuodenaikoina kehitetään (koulutus/matkailu, kävely/pyöräily/ hiihto/auto). Tässä hyödynnetään toteutettuja opetuspilotteja ja kesän 2020 aikana syntyneitä palautetta

suosituista kesäopastuskierroksista ja kytketään aiheeseen opinnäytetöitä ja oppimisprojekteja (UEF/ XAMK)

• palvelunmuotoilu koulutukseen ja matkailutoimijoille yhteistyössä XAMK, UEF, Lusto, Punkaharjun matkailu ry ja Metsähallitus

TPK 3 Nykyisten sisältöjen jatkokehitys ja laajennukset

• Perustetaan uudet metsänkäsittelyn demonstraatiokohteet

- metsänviljely ja taimikon kehitys yhden puulajin metsässä ja sekametsässä: perustetaan viljelytaimikko, jossa kuusta ja rauduskoivua on viljelty yhdellä puulajilla tai sekapuustona

- varttunut sekametsä: luonnonhoitoa korostavan metsänkasvatuksen menetelmät
- käsittelemättömänä kehittynyt metsä: metsien monimuotoisuuden ja hiilenkierron tutkimuspohjainen demonstraation valmistelu ja esittely
- * kerätään hiilitaseen määrittämiseen tarvittavat tiedot elävän ja kuolleen puuston sekä metsämaan hiilivarastosta ja niiden kehityksestä tulevaisuudessa
- * määritetään monimuotoisuuden kannalta tärkeät metsän rakennepiirteet ja arvioidaan niiden tuleva kehitys (lahopuu, eliölajisto)
- jatkuvapeitteinen metsänkasvatuksen demonstraatio eri-ikäisessä kuusikossa: käsitellään eri-ikäinen kuusikkokohde
- pidennetyt kiertoajan kasvatus: toteutetaan kohteella puuntuotantoa ja hiilensidontaa yhteensovittava käsittely ja valmistelaan esittelymateriaali
- suomen nopeakasvuisimman puulajin kasvatus: koostetaan viljellylle hybridihaavikkokohteelle esittelymateriaali esittelemään metsän käsittelyvaihtoehtoja
- 100 hehtaarin "simulaatiometsäalueen" tulevaisuuden vaihtoehtoiset kehitysskenaariot
- tuotetaan tutkimuspohjaista kehityssuunnitelmia kaikille alueen metsikkökuvioille Luken Motti-ohjelmistolla
- arvioidaan vaihtoehtojen vaikutuksia kokonaiskestävän metsänkäsitteilyn eri näkökulmista (puuntuotos, hiilensidonta, monimuotoisuus, kannattavuus, tuhoriskit)
- Metsäbiotalous: tuotetaan uutta ja päivitetään olemassa olevaa tutkimuspohjaista esittelymateriaalia
- kiertotalous: Metsät ja metsän tuotteet muuttuvassa ilmastossa ja toimintaympäristössä
- muuttuva ja reaaliaikainen metsävaratieto ja tietotarpeet: satelliittidata uudenlaisten metsäpalveluiden tuottamisessa
- metsien ekosysteemipalvelut ja niihin pohjautuvat uudet liiketoimintamallit (esim. hiilikauppa)
- metsien tuottamat terveys ja hyvinvointipalvelut
- Ilmastonmuutoksen hillintä
- *hiilensidonnan lisäämisen keinot (metsänjalostus ja ilmastokestävä metsänhoito)

TPK 4 Toiminnalliset laajennukset

Kesäkoulupilotit ja AMK yhteistyön käynnistys

- summer School UEF (kv maisteritason koulutus, Prof Frank Berninger)
- Xamk metsätalouden koulutuksen opintojaksot, harjoittelujaksot ja opinnäytetyöt
- koulutus ja matkailupalveluiden pilotointi yhdessä Punkaharjun matkailu ry n kanssa
- käytännön metsätalouden ja jatkojalostuksen demonstroitimahdollisuuksien lisääminen (kartoitus ja kohteiden päivittyvyys fyysisinä ja digitaalisina sisältöinä)
- viestinnälliset koulutuspilotoinnit erikoisryhmille (virkamiehet, elinkeinoelämän avainasiakkaat, media)

Kaikkia toimenpidekokonaisuuksia toteutetaan koko hankkeen toteutusajan.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakemus on jätetty vuoden 2022 syksyn haussa.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo, Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala

Kunnat

Savonlinna, Joensuu, Lappeenranta, Mikkeli

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	202 303	202 303	
Flat rate 40 % kehittäminen	80 921	80 921	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	283 224	283 224	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	226 579	226 579	80,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	18 323	18 323	6,47
3 Kuntarahoitus	28 322	28 322	10,00
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	10 000	10 000	3,53
Rahoitussuunnitelma yhteensä	283 224	283 224	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hakemus on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimintalinjan 1 Innovatiivinen Suomi ja erityistavoitteen 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen mukainen ja täyttää yleiset valintaperusteet. Hankkeen toimenpiteet ovat Älykkään erikoistumisen strategian mukaisia. Hankkeen toimenpiteet hakemuksen perusteella eivät kaikilta osin ole riittävän konkreettisesti kuvattuja eikä uutisarvoa kuvaavia. Matkailuyritysten tarvelähtöisyyttä hankkeen toimenpiteisiin ei ole kuvattu eikä mukana olevia yrityksiä ole mainittu Hakemuksen perusteella tehty pisteytys 23/47 ei mahdollista hankkeen rahoittamista. Pisteet jäivät alle vaaditun 50%:iin.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakemus on käsitelty Etelä-Savon maakuntaliiton hankeryhmässä. Hankeryhmä ei puoltanut hankkeen rahoittamista.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei